

3) незадовільний рівень доходів населення, що призводить до його повного споживання та відсутності заощаджень;

4) негативні значення індикаторів розвитку економіки України, що унеможлиблює використання її інвестиційного потенціалу тощо.

Одним з шляхів подальшого розвитку системи пенсійного забезпечення України має стати комплексний підхід до розв'язку цієї проблеми, який має враховувати інтереси громадян перед пенсійного віку та молодого покоління. Вважаємо, що у цьому процесі держава (уряд країни) має створити належні умови шляхом стимулювання розвитку корпоративних пенсійних фондів з метою активізації недержавного пенсійного забезпечення, посилити інформаційно-просвітницьку діяльність у цій сфері, створити умови для забезпечення робочими місцями осіб перед пенсійного віку за умови його підняття тощо.

УДК 336

Ірина Химич, к.е.н., доцент

Ольга Кадило – ст. гр. ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЙМОВІРНІСТЬ НАСТАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПОТЕНЦІЙНА ЗАГРОЗА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЮ

Iryna Khymych, Ph.D., Associate Professor

Olga Kadylo, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

PROBABILITY OF ENTERPRISE BANKRUPTCY AS A POTENTIAL THREAT FOR ITS FUNCTIONING

Загроза настання банкрутства для підприємства потенційно існує майже завжди, проте, не всі компанії дозволяють негативним факторам впливу критично порушити стійкість основних показників діяльності.

Існує цілий набір методик та моделей оцінювання ймовірності настання банкрутства, зокрема, це:

- двофакторна модель Альтмана;
- п'ятифакторна модель Альтмана;
- модель Таффлера;
- модель Бівера;
- модель Спрінгейта;
- модель Ліса;
- модель Терещенка і т.д.

Усі вони спрямовані на оперативне виявлення загрозливих «маячків», тобто значень окремих показників чи невиконання певних умовних критеріїв, які свідчать про складність та нестійкість господарсько-фінансової діяльності підприємства.

Сукупність інструментів виявлення початкового стану, що може провокувати банкрутство, поділяють на два сегменти – методики першого сегменту спрямовані на

побудову та розрахунок окремих показників-індикаторів фінансових коефіцієнтів, інші пропонують порівнювати дані підприємства із відповідними даними вже збанкрутілих організацій (якщо більшість критеріїв співпадають – це є свідченням небезпеки для суб'єкта господарювання).

Окремим напрямом роботи щодо попередження банкрутства є прогнозування можливості його настання. Для цього найчастіше використовується спеціальне програмне забезпечення, що дозволяє різносторонньо провести імітаційне моделювання, дискримінантний чи кластерний аналіз.

Найбільш об'єктивними методиками є ті, що поєднують дослідження як кількісних, так і якісних значень показників, адже не завжди погіршення певного фінансового показника є критично важливим та деструктивним для підприємства і навпаки, кількісно оцінити інтенсивність конкуренції чи загроз зі сторони конкурентів чи споживачів об'єктивно є досить складно.

Щодо якісних оцінок, процедура їх визначення є доволі традиційною – обирається критерій, окремим діапазоном відповідностей до яких присвоюються певні значення. Далі ці значення переводяться у ту систему оцінок, яка використовується при проведенні розрахунку інтегрованого показника. Саме формування інтегрованих показників може нівелювати різноплщинність індикаторів та надати прогнозу об'єктивності.

Зазвичай, в процесі прогнозування повинні визначатися окрім нормативних значень показників ще й діапазони можливих відхилень. Такі діапазони можуть мати різний розкид для підприємств, оскільки в одних галузях динамічність є досить високою, мають місце прояви факторів сезонності або ситуативні відхилення. Для інших, діяльність яких є стійкішою, такі відхилення є неприпустимими та свідчать про погіршення стану господарюючого суб'єкту.

Тому розробка процедури запобігання кризовим явищам підприємства, що можуть провокувати банкрутство, є важливим елементом управлінської роботи організації.

УДК 339.1

Наталія Шведа, к.е.н., доцент

Оксана Романюк – ст.гр. БМм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ОЦІНКА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ ЯКІСТЮ

Nataliia Shveda, Ph.D., Associate Professor

Oksana Romaniuk, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

ESTIMATION OF INTERRELATION BETWEEN THE PRODUCT COMPETITIVENESS AND ITS QUALITY

Сучасний етап розвитку ринкової економіки України характеризується перенасиченням ринку дешевими товарами, динамічними впливами процесів